

Lausunto Finavia Oyj:lle Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta

Kunnanhallitus 12.08.2024 § 103
621/00.04.03/2024

Finavia Oyj on päivittänyt Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan ja ympäristömeludirektiivin velvoittaman lentokonemelun hallintasuunnitelman.

Finavia Oyj pyytää Nurmijärven kunnalta ympäristönsuojelulain 152 §:n mukaista lausuntoa melunhallintasuunnitelman luonnoksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 20.6.2024 mennessä. Finavia Oyj:n kanssa on sovittu, että lausuntoesitys Finavialle toimitetaan kesäkuun aikana ja kunnanhallituksen hyväksymä lausunto 12.8.2024 kokouksen jälkeen.

Helsinki-Vantaan lentoaseman melunhallintasuunnitelma laaditaan ympäristölupapäätöksen perusteella ja päivitetään sen edellyttämässä aikataulussa. Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristö lupa on vuodelta 2011.

Melunhallintasuunnitelman tavoitteena on kuvata lentoaseman liikenteenohjauksen periaatteet ja tavoitteet keinoineen meluvaikutusten vähentämiseksi. Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan menetelmät ja toimenpiteet siviililentoliikenteen aiheuttaman melun vaikutusten hallitsemiseksi.

Melun leviämistä vähentäviä toimenpiteitä Helsinki-Vantaan lentoasemalla ovat seuraavat:

1. Kiitoteiden käyttöjärjestelmä
2. Lentoonlähtöreittien suunnittelu
3. Koneiden melua koskevat rajoitukset tietyillä lentoonlähtöreiteillä
4. Jatkuvan liu'un lähestymiset laskeutumisissa
5. Pienen tehon ja pienen vastuksen menetelmä laskeutumisissa
6. 22-suunnan rinnakkaisten lähestymisten välilähestymiskorkeuksien optimoiminen
7. Moottorijarrutuksen välttäminen laskukiidossa

Kiitoteiden käyttö ja lentoonlähtöreittien suunnittelu

Ensisijainen kiitoteiden käyttötavan valintaperuste on lentoturvallisuus. Turvallisuuden ehdoilla kiitotien käyttöperiaatteet on suunniteltu siten, että lentokonemelualueella asuvien määrä on mahdollisimman pieni.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla on kolme kiitotietä – kaksi kiitotietä lounas-koillisuuntaisesti rinnakkaisia ja yksi kiitotie kaakko-luodesuuntaisesti. Kaakko-luodesuuntaisen kiitotien jatke ulottuu Palojoen ja Kirkonkylän alueiden yli. Tätä ns. poikittaiskiitotietä käytetään ympäristöluvan mukaisesti pääasiallisena kiitotienä laskeutumisiin. Kiitoteiden käyttötavan tärkein valintaperuste on lentoturvallisuus. Tuulen suunta vaikuttaa kiitoteiden käyttötapaan, sillä lentokoneet nousevat ja laskevat vastatuuleen. Eri tuuli- ja liikennetilanteita varten on kiitoteiden käytön yhdistelmiä, joissa melunhallinta on tarkoin otettu huomioon.

Yleisimmän tuulitilanteen johdosta ensisijainen lentoonlähtösuunta on lounaaseen. Rinnakkaisten kiitoteiden vuoksi lentoonlähtöreittien tulee erota toisistaan pois päin. Lentoonlähtöreitit jakautuvat määränpään mukaan eri suuntiin. Lähimmät tiiviit asuinalueet on huomioitu reittien suunnittelussa.

Ympäristöluvan määräykset:

2. Kiitoteiden käyttö on järjestettävä siten, että melun leviämistä asuinalueille voidaan hallita mahdollisimman tehokkaasti. Kiitoteiden käytössä on noudatettava seuraavia rajoituksia:

2.1 Siviililentotoiminnassa on yöllä klo 23.00–06.00 käytettävä ensisijaisena laskeutumiskiitotienä kiitotietä 15 ja suihkukoneiden ensisijaisena lentoonlähtökiitotienä kiitotietä 22R, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä.

2.2 Lentoonlähdöt kiitotieltä 15 ja laskeutumiset kiitotielle 33 on kielletty klo 22.00–07.00 välisenä aikana, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä. Määräys ei koske potkurikoneiden lentoja klo 22.00–23.00 ja klo 06.00–07.00.

Kiitotien 15 lähestymisten melunhallinta (ns. poikittaiskiitotie)

Kiitotien 15 vakiotuloreiteissa on etelästä, idästä ja lännestä tulevat reitit määritelty kansainvälisten säädösten vaatimuksia vastaavasti. Julkaistun menetelmän kiitotien suuntainen loppulähestymislinja ulottuu yli Nurmijärven kirkonkylän. Käytännössä lennonjohto kuitenkin liikennetilanteen salliessa vektoroi ilma-alukset lyhyempään finaaliin ja näin ohjaa ilma-aluksen ohi Kirkonkylän (kuva 20). Alhaisen liikennetiheyden aikaan tämä on helpoimmin toteutettavissa. Ympäristöluvan määräykset ovat vakiintuneen toimintatavan mukaisesti käytössä.

Maankäytön suunnittelu on uusien meluvaikutusten estämisen tärkein keino. Valtioneuvoston asetus tasapainoisesta lähestymistavasta 401/2016:

Lähestymistavan perusajatuksena on lentoaseman melunhallinta kokonaisvaltaisesti kaikki toimijat mukaan luettuna siten, että lentoliikenteen rajoittamistoimet tulevat kyseeseen vasta kaikkien muiden toimenpiteiden jälkeen. Menetelmällä pyritään ensisijaisesti siihen, että maankäytön suunnittelussa sitoudutaan huomioimaan lentoaseman meluvaikutukset ja turvaamaan sen toimintaedellytykset. Lentoasemalla toimivien lentoyhtiöiden toimintaan Finavia pyrkii vaikuttamaan muun muassa yöaikaiselle liikenteelle asetetuilla melumaksuilla, jotka riippuvat kellonajasta ja koneiden meluisuudesta.

Koneiden melua koskevat rajoitukset tietyillä lentoonlähtöreiteillä

Finavia toteuttaa melun vaikutusten vähentämiseksi seuraavia toimintarajoituksia:

1. Kiitotietä 15 ei käytetä yöllä lentoonlähtöihin ja kiitotietä 33 laskeutumisiin, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä
2. Finavia on asettanut rajoituksia koneiden meluisuudesta osalle reiteistä
3. Koulutuslennot ovat sallittuja ainoastaan lennonjohdon luvalla ja perustelluista syistä
4. Laskeutumisen jälkeistä moottorijarrutusta suositellaan vältettäväksi
5. Koekäytöt tehdään koekäyttöpaikalla ja välttäen yöaikaa (22:00–07:00)

Lentokoneiden melua vähennetään sekä lentoonlähtö- että laskeutumismenetelmiä kehittämällä. Näiden molempien osalta Finavia edellyttää, että lennonjohto mahdollistaa menetelmien käytön, mutta lentoyhtiöiden ja lentäjien toiminta vaikuttaa vahvasti menetelmien toteutumiseen. Finavian melunhallintatyön johdosta lentoonlähtöreittien sijainti on optimoitu siten, että asuinalueita vältetään mahdollisimman hyvin. Menetelmiä edelleen kehittämällä voidaan saavuttaa paikallisia vaikutuksia melun vähentämisessä. Lähestymismenetelmien melunhallintaa edistääkseen Finavia on solminut yhteisymmärryspöytäkirjan suurimpien lentoasemalla operoivien lentoyhtiöiden kanssa.

Vuonna 2022 Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelualueella asui noin 12 300 asukasta. Vuonna 2019, ennen koronapandemian ja Itä-Euroopan sotatilanteen vaikutusta liikennemääriin,

lentokonemelualueella asui 23 000 asukasta. Nurmijärvellä ns. uuden verhokäyrän mukaisella yli 55 dB L_{den} alueella asuu noin 250 – 300 henkilöä ja yli 50 dB L_{den} alueella asuu hieman 2600 henkilöä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon Finavia Oyj:lle lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta:

Nurmijärvi on kasvava ja kehittyvä kunta Helsingin seudulla. Nurmijärven kunta kehittää taajamiaan asemakaavoituksen keinoin mukaan lukien Kirkonkylän alue. Nurmijärvi näkee tärkeänä myös maaseutualueiden kylien kehittämisen.

Varsinainen Lden yli 55 alue ulottuu kiitotien jatkeena Palojoen kyläalueen yli aina Ilvesvuori eteläisen työpaikka-alueen pohjoisosiin saakka. Nk. puskurivyöhyke Lden 50 -55 dB alue ulottuu laajasti Kirkonkylän alueelle, Palojoen alueelle ja myös Nummimäen alueelle. Lentomelu on näillä alueilla alueiden kehittämiseen vaikuttava ja asumisen sijoittamista rajaava tekijä. Lentokonemelun ja sen leviämisen minimoiminen on tärkeä tavoite.

Ennustetilanteen lentomelualueet eli ns. uusi verhokäyrä on keskeinen aineisto, jota käytetään maankäytön suunnittelussa. Nurmijärven kunta pitää tärkeänä, että lentomelualueet eivät laajene ns. uuden verhokäyrän mukaisista alueista. Toivottavaa olisi, että ne jopa pienenisivät.

Nurmijärven kunta pitää suotavana, että melualueilla asuvien määrä esitettäisiin myös kuntakohtaisesti. Lisäksi tuli harkita lentomelualueilla olevien asuntojen lukumäärän ja melulle herkkien kohteiden lukumäärän esittämistä. Näin saataisiin tietoa lentomelualueiden maankäytön kehityksestä.

Melun ollessa sekä terveyteen että viihtyisyyteen vaikuttava tekijä tulee kiitotien 15 laskeutumisten lentokonemelun vähentämiseen ottaa käyttöön kaikki keinot.

Nurmijärven kunta pitää erittäin tärkeänä, että laskeutumiset Kirkonkylän suunnalta kiitotielle 15 ohjataan vektoroimalla lyhyempään finaaliin ja näin ollen ohi Kirkonkylän alueen.

Kiitotielle 15 laskeutumisten osalta Nurmijärven kunta pitää tärkeänä yöaikaiselta liikenteeltä kerättäviä melumaksuja. Maksujen tulee olla tasoltaan niin suuria, että niillä on vaikutusta yöaikaisten laskeutumista vähenemiseen.

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä melunhallintakeinona jatkuvan liu'un käyttöasteen pitämistä mahdollisimman korkeana ja sen käyttöä kattavasti.

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä Finavian viestinnän ja viestintäkanavien kehittämistä poikkeustilanteissa.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, anita.pihala(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Esittelijä muutti pohjaesitystään lisäämällä seuraavan virkkeen lausunnon loppuun:

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä, että hyvä yhteistyö lennonjohdon kanssa jatkuu Palojoen alueella Taaborinvuoren tapahtumien aikaisten lentojen ohjaamiseksi muille reiteille.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa seuraavan lausunnon Finavia Oyj:lle lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta:

Nurmijärvi on kasvava ja kehittyvä kunta Helsingin seudulla. Nurmijärven kunta kehittää taajamiaan asemakaavoituksen keinoin mukaan lukien Kirkonkylän alue. Nurmijärvi näkee tärkeänä myös maaseutualueiden kylien kehittämisen.

Varsinainen Lden yli 55 alue ulottuu kiitotien jatkeena Palojoen kyläalueen yli aina Ilvesvuori eteläisen työpaikka-alueen pohjoisosiin saakka. Nk. puskurivyöhyke Lden 50 -55 dB alue ulottuu laajasti Kirkonkylän alueelle, Palojoen alueelle ja myös Nummimäen alueelle. Lentomelu on näillä alueilla alueiden kehittämiseen vaikuttava ja asumisen sijoittamista rajaava tekijä. Lentokonemelun ja sen leviämisen minimoiminen on tärkeä tavoite.

Ennustetilanteen lentomelualueet eli ns. uusi verhokäyrä on keskeinen aineisto, jota käytetään maankäytön suunnittelussa. Nurmijärven kunta pitää tärkeänä, että lentomelualueet eivät laajene ns. uuden verhokäyrän mukaisista alueista. Toivottavaa olisi, että ne jopa pienenisivät.

Nurmijärven kunta pitää suotavana, että melualueilla asuvien määrä esitettäisiin myös kuntakohtaisesti. Lisäksi tuli harkita lentomelualueilla olevien asuntojen lukumäärän ja melulle herkkien kohteiden lukumäärän esittämistä. Näin saataisiin tietoa lentomelualueiden maankäytön kehityksestä.

Melun ollessa sekä terveyteen että viihtyisyyteen vaikuttava tekijä tulee kiitotien 15 laskeutumisten lentokonemelun vähentämiseen ottaa käyttöön kaikki keinot.

Nurmijärven kunta pitää erittäin tärkeänä, että laskeutumiset Kirkonkylän suunnalta kiitotielle 15 ohjataan vektoroimalla lyhyempään finaaliin ja näin ollen ohi Kirkonkylän alueen.

Kiitotielle 15 laskeutumisten osalta Nurmijärven kunta pitää tärkeänä yöaikaiselta liikenteeltä kerättäviä melumaksuja. Maksujen tulee olla tasoltaan niin suuria, että niillä on vaikutusta yöaikaisten laskeutumista vähenemiseen.

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä melunhallintakeinona jatkuvan liu'un käyttöasteen pitämistä mahdollisimman korkeana ja sen käyttöä kattavasti.

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä Finavian viestinnän ja viestintäkanavien kehittämistä poikkeustilanteissa.

Nurmijärven kunta pitää tärkeänä, että hyvä yhteistyö lennonjohdon kanssa jatkuu Palojoen alueella Taaborinvuoren tapahtumien aikaisten lentojen ohjaamiseksi muille reiteille.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Jakelu

Finavia Oyj